

Artikel_Teamspirit

PIEKEN MET JE PASSIE

Teams presteren optimaal als de teamleden werk doen wat ze echt leuk vinden en een leidinggevende die gebruik maakt van de aanwezige talenten. Veel boeken en managementbladen zijn volgeschreven over teamspirit, flow en topprestaties. Wat blijkt dan? De succesformule komt neer op: ben jezelf, doe waar je goed in bent en spreek je collega's aan op hun specifieke kwaliteiten. Psychologisch econoom Harold Smits vat dit samen in het motto "pieken met je passie". Wat is jouw passie en die van je collega's? Waar zijn jullie voor in de weg gelegd? Hoe kun je als team pieken?

Aangeboren temperament is sleutel voor persoonlijke passie

Er zijn tegenwoordig veel methoden beschikbaar om te achterhalen wat voor werk en levensstijl bij iemand past. Van sterrenbeeld tot enneagram, van belbin teamrol tot kernkwaliteiten, allemaal geven ze inzicht in de bron van werkplezier en prestatie. Veel van deze theorieën zijn terug te voeren op het werk van psychoanalyticus Carl Jung. De Myers-Briggs Type Indicator (MBTI) is een test waarbij Myers & Briggs – voortbordurend op de psychologische types van Jung – komen tot 16 types en 4 temperamenten. Die temperamenten zeggen iets over iemands kick, ofwel over datgene waar iemand van nature het meeste plezier aan beleeft. Zo kennen we: de rots in de branding, de brandmeester, de bruggenbouwer en de uitvinder. Om te achterhalen waar iemand een kick van krijgt, kun je vragenlijsten invullen, een goed gesprek hebben met een analytisch coach, een teambuilding volgen of goed naar jezelf en collega's kijken. Hieronder een beschrijving van de vier temperamenten. Stel je bij het lezen ervan de vragen: Wanneer gaan bij mij en mijn collega's de ogen stralen, waar kan men geen genoeg van krijgen?

“Ken de kicks van je collega's en van jezelf”

Temperament 1: rots in de branding

Rotsen in de branding krijgen een kick van zekerheid, vakwerk, zorg en kwaliteit en zijn echte aanpakkers. Zij worden ook wel doeners genoemd, met een voorliefde voor perfectie in de uitvoering en hoge kwaliteit. Op hen kun je bouwen. Ze zijn zorgzaam, geven houvast, veiligheid en zekerheid en zijn voor velen een rots in de branding. Zij doen echt wat ze beloven. Ze houden niet van vaag gezwets en gaan liever snel aan de slag. Zeg wat ik moet doen, en ik zorg ervoor. Ze houden ervan om de boel onder controle te krijgen. Ben jij zo'n rots in de branding? Dan herken je jezelf in woorden als: concreet, praktisch, geordend, zorgzaam, betrouwbaar, beschermend, plichtsgetrouw en afmaker. Bekende rotsen zijn Balkenende en Beatrix, maar ook moeder Teresa.

 <p><i>op kwaliteit kun je bouwen</i></p>	<p>Welke momenten / omgeving?</p> <ul style="list-style-type: none"> - handhaving van orde en veiligheid - werk dat hoog afwerkingniveau vergt - als vakmanschap nodig is
	<p>Wat voor werk?</p> <ul style="list-style-type: none"> - concrete, afgebakende taken - met hoog en constant kwaliteitsniveau - chaos die vraagt om structuur
	<p>Wat voor overtuiging, werkwijze?</p> <ul style="list-style-type: none"> - wat moet er gebeuren, wat is mijn taak, heb ik alles om mijn taak goed uit te voeren. gaat voor kwaliteit.
	<p>Wat voor rol bij samenwerking?</p> <ul style="list-style-type: none"> - vakman, die systematisch en efficiënt aan de gang gaat met de uitvoering. - operationeel manager / meewerkend voorman.
	<p>Wat voor natuurlijke aanleg?</p> <ul style="list-style-type: none"> - voorkeur voor feitelijke informatie (ipv. "vage verbanden") - analyseren en oordelen > plan maken > consequent uitvoeren - 45-50% van westerse samenleving

Temperament 2: brandmeester

Brandmeesters krijgen een kick van actie, scoren en winnen. Weinig voorbereiding en denkwerk hebben zij nodig om tot actie over te gaan. Ze houden van afwisseling, spanning en snelheid en willen graag laten zien wat ze kunnen. Als er geen crisis is, schromen ze er niet voor om een brandje aan te steken. Ze hebben vrijheid nodig in de uitvoering, anders gaan ze muiten. Ze houden van organiseren, ondernemen en optreden. Ook privé. Als zij met een groep vrienden op reis gaan, zijn het vaak deze mensen die de organisatie naar zich toe trekken. Overigens doen zij daarbij niet alles zelf. Ze zetten anderen aan het werk en houden zelf de touwtjes in handen. Ben jij zo'n brandmeester? Dan herken je jezelf in woorden als: besluitvaardig, actie, energiek, leider en gevoel voor cijfers. Bekende brandmeesters zijn voetbaltrainers als Michels en Hiddink, maar ook Geert Wilders en Madonna.

 <p><i>succes is een keuze</i></p>	<p>Welke momenten / omgeving?</p> <ul style="list-style-type: none"> - stuurloos schip - geen voortgang - gebrek aan teamspirit & prestaties
	<p>Wat voor werk?</p> <ul style="list-style-type: none"> - ondernemer of crisis manager - het huishouden regelen - organiseren en scoren
	<p>Wat voor overtuiging, werkwijze?</p> <ul style="list-style-type: none"> - spelregels en scorebord kennen, positie claimen van leider, trekkers en targets aanwijzen, taken verdelen, teamspirit creëren, aansturen op resultaat.
	<p>Wat voor rol bij samenwerking?</p> <ul style="list-style-type: none"> - dagelijks leider die team aanstuurt en prestaties claimt - resultaat is belangrijker dan procedure - crisis manager
	<p>Wat voor natuurlijke aanleg?</p> <ul style="list-style-type: none"> - voorkeur voor feitelijke informatie (ipv. "vage verbanden") - flexibele spontane aanpak (ipv. al te planmatig) - 25-30% van westerse samenleving

Temperament 3: bruggenbouwer

Bruggenbouwers krijgen een kick van samenwerken en persoonlijke groei. Zij zijn goed in het leggen van contacten, netwerken en durven erop af te stappen. Voor hen is iedere persoon en elke situatie uniek. Zij weten bij mensen de gevoelige snaar te raken, zonder bedreigend te zijn. Dit maakt hen tot excellente communicatoren. Zelfs bij onderlinge fricties zijn deze mensen in staat om respect te laten ontstaan en bruggen te bouwen. Niet via kant-en-klare of geniale oplossingen, maar via cocreatie laten zij mensen zelf tot inzichten komen. Kenmerkend voor deze mensen is dat zij altijd op zoek zijn, zowel naar hun eigen identiteit als naar de betekenis van relaties. Ook zijn zij erg geïnteresseerd in de toekomst en ieders levenspad. Ben jij zo'n bruggenbouwer? Dan herken je jezelf in woorden als: persoonlijk, spiritueel, gevend, rustig, inspirerend, relatiegericht en idealist. Bekende bruggenbouwers zijn Oprah Winfrey, Job Cohen en Rick Felderhof, maar ook Barack Obama.

 <p><i>iedereen is uniek</i></p>	<p>Welke momenten / omgeving?</p> <ul style="list-style-type: none"> - als vertrouwen, binding en zingeving ontbreekt - bij complexe, interpersoonlijke conflicten - als intern of extern de boel muurvast zit, veel weerstand
	<p>Wat voor werk?</p> <ul style="list-style-type: none"> - geven van motiverende presentaties - persoonlijk adviseur, coach of mediator - people manager, docent of trainer
	<p>Wat voor overtuiging, werkwijze?</p> <ul style="list-style-type: none"> - altijd open voor nieuwe contacten, durft op mensen af te stappen en samen tot inzichten te komen - charmant, uniek en doortastend.
	<p>Wat voor rol bij samenwerking?</p> <ul style="list-style-type: none"> - nieuwe contacten aangaan vanuit openheid, partnerships uitbouwen met externe contacten, met klanten en afdelingen. - change manager
	<p>Wat voor natuurlijke aanleg?</p> <ul style="list-style-type: none"> - voorkeur voor patronen en betekenis achter de feiten - gericht op de ander - 15-20% van westerse samenleving

Temperament 4: uitvinder

Uitvinders krijgen een kick van complexiteit, denkwerk en creatieve concepten. Zij hebben een voorliefde voor wetenschap, filosofie en brainstormen. Op feestjes zie je hen vaak niet met iedereen praten. In plaats daarvan zijn ze vaak bevlogen aan het filosoferen met een paar mensen over de complexiteit van problemen en baanbrekende visies. Ze denken in modellen en doelen, zijn sterk in de analyse en logica en willen nieuwe dingen ontwikkelen. In hun gedachten zijn ze soms "de tijd vooruit", waardoor hun genialiteit voor gek kan worden versleten. Het hele leven draait bij de uitvinder om de wereld fundamenteel te begrijpen en nieuwe dingen te leren. Ben jij zo'n uitvinder? Dan herken je jezelf in woorden als: creatief, wetenschap, experimenteel, visionair, grensverlegger en bedenker. Bekende uitvinders zijn Bill Gates, Walt Disney en Pim Fortuijn, maar ook Einstein.

 <p><i>ik wil weten hoe het precies werkt</i></p>	<p>Welke momenten / omgeving?</p> <ul style="list-style-type: none"> - bij innovatie, behoefte aan nieuwe invalshoeken - als problemen zeer complex zijn - doorbreken bestaande stramienen
	<p>Wat voor werk?</p> <ul style="list-style-type: none"> - iets totaal nieuws uitvinden (R&D) - complexe problemen analyseren - toekomstgerichte, baanbrekende visies ontwikkelen
	<p>Wat voor overtuiging, werkwijze?</p> <ul style="list-style-type: none"> - ultiem inleven, jezelf ergens in verliezen, essentie van situatie ontdekken en begrijpen om van daaruit een duurzame oplossing te ontwikkelen. - visionair leider
	<p>Wat voor rol bij samenwerking?</p> <ul style="list-style-type: none"> - tijdelijk toevoegen aan een team - de ruimte geven bij de ontwikkeling - begrenzen in de uitvoeringsfase
	<p>Wat voor natuurlijke aanleg?</p> <ul style="list-style-type: none"> - voorkeur voor patronen en betekenis achter de feiten - gericht op de logica ("het gelijk") - 5-10% van westerse samenleving

Gebruik je temperament in je werk

Je bent nooit 100% een brandmeester, rots in de branding, bruggenbouwer of uitvinder. Wel is het haast altijd zo dat er één temperament de bron vormt van je werkplezier. Als je werk doet dat aansluit op je temperament krijg je echt een kick van je werk en lever je de hoogste prestaties. Dat geldt voor jezelf, maar ook voor je collega's. Als je weet waar je collega's een kick van krijgen, kun je dat gebruiken bij de verdeling van werk en in je communicatie. Je kunt collega's dan vragen om dingen te doen die voor hen uitdagend zijn. In je communicatie kun je mensen rechtstreeks aanspreken op hun kicks.

“Doe werk naar kick en kunde”

Valkuil: wordt geen karikatuur van je temperament

Hoewel je temperament aangeboren is, is het niet de bedoeling dat je je hele leven niets anders doet. Als dat gebeurt, wordt je een karikatuur van je eigen temperament. Dan verandert de Rots in de branding in een star persoon, is de Brandmeester altijd uit op spanning en sensatie. De Bruggenbouwer is de hele dag aan het netwerken. En de uitvinder verandert in een geniale gek die het contact met de realiteit verliest. Om effectief te zijn in je passie is het slim om tijdens je leven aan alle temperamenten te snuffelen. Zo doe je de basisvaardigheden op om te excelleren met je eigen, aangeboren temperament.

Dreamteam: ideale combinatie van passies

Het optimale team is geen team van mensen met allemaal hetzelfde temperament. Dan kun je elkaar weliswaar goed aanscherpen, maar bij de samenwerking en werkverdeling lukt het niet om tot een werkverdeling te komen waarbij iedereen kan pieken met passie en plezier. Bestaat je team uit meerdere mensen, verdeel het werk dan naar kick en kunde. Met als gevolg: recordprestaties, werkplezier en een kick voor iedereen (in plaats van stress of een sleur).

Tot slot: tien tips om te pieken met je passie

Hoe kan ik het maximale uit mijn team halen? Tien tips voor optimale prestaties en werkplezier:

1. ken de kick van jezelf en je teamleden: wat motiveert ieder van ons werkelijk?
2. maak aan elkaar duidelijk welk werk je op het lijf geschreven is
3. vraag in je werk om uitdagingen op die jou stimuleren tot recordprestaties
4. geef jezelf eventueel een "nickname" die past bij je kick (vb. Bruggenbouwer)
5. specialiseer jezelf in datgene waar jij supergoed in bent en energie uit haalt

6. zoek naar collega's die jou aanvullen (bijvoorbeeld met andere vaardigheden)
7. erken de verschillen in elkaars kick, tempo en werkwijze
8. richt je altijd op concrete teamprestaties die waardevol zijn voor het hele team
9. zorg voor heldere doelen, grip op kwaliteit (verantwoordelijkheden die horen bij de taken), juiste mensen op juiste plekken en leerzame feedback
10. evalueer en vier de geboekte prestaties.

Als je dit regelmatig doet, ga je meer en meer genieten van het werk dat je doet. Haal eruit wat erin zit. Ofwel: get a life – from 9 to 5.

Harold Smits

- opleiding: econometrie, marketing en psychologie (Tilburg University)
- specialisme: missie/visie, positionering, teamspirit en klantenbinding
- werkvormen: lezingen, workshops, teambuildings en creatieve coaching
- werkzaam voor: Diesel, Ben, Dockwise, ING, Vitae, FruityKing en KPN
- en daarnaast: marketingcoach bij SRM en examinator bij het NIMA.

Vragen, meer weten?

- Zie: www.a-life.nl/teamspirit.html (energizer Pieken met je Passie)
- Zie: www.a-life.nl/teamcoaching.html (teamcoaching & flow)
- Mail: harold.smits@a-life.nl

Specifiek over MBTI-theorie?

Voor uitgebreide informatie over:

- 16 MBTI-types,
- rotsen in de branding (SJ),
- brandmeesters (SP),
- bruggenbouwers (NF),
- uitvinders (NT).

Zie <http://mbti.startpagina.nl> (in het Nederlands)

Zie: www.personalitypage.com/high-level.html (in het Engels, inclusief passende carrières, relaties en persoonlijke groei per 4-letterig MBTI-type)